

Zpět na seznam knih

Obsah ukázky

O knize

Ukázky kapitol

Píšu o tom, co do mě naprší
Bez ženskejch to nemá cenu
Rock byla volba srdce
Alkohol mi víc dal než vzal
Moje Praha

Seznam textů písní u kapitol

Jaký jsem
Píšu o tom, co do mě naprší
Bez ženskejch to nemá cenu
Rock byla volba srdce
Moje Praha
Pozdní přátelství
Cesta za rockovým románem

Recenze

O knize

Tři ženy, manželka Pavla Vrby Marie Vrbová a kamarádky její i jejího muže Jana Černá a Věra Sluková-Marková, stály u zrodu biografické knížky *Básník na pěti linkách*. Autorky si s Pavlem Vrbou v osmi kapitolách povídají o jeho životních tématech a postupně tak odkrývají jeho osobnost, občas dost komplikovanou. Jednotlivé kapitoly doplňují fotografie, připomínající nejen hudební svět Pavla Vrby, ale i jeho lásky, výhry, prohry, atmosféru doby. A doplňují je i texty písní, které z jeho obsáhlé tvůrčí dílny vybral publicista Miloš Skalka. Kniha navíc obsahuje chronologicky řazenou diskografii, uspořádanou hudební producentkou Janou Helgovou. Zajímavostí knihy je příloha nosiče duál, kde na jedné straně je CD s málo známými písněmi a na druhé DVD s medailonem Pavla Vrby *Můj Ahasver* režiséra Rudolfa Kudrnáčka. Cíl byl jasný – vedle textů, které Vrba coby básník, textař a divadelní autor vytvořil, zachovat také jeho myšlenky a názory. *Básník na pěti linkách* je také pozoruhodným zdrojem autentických informací o době, v níž Vrba žil a tvořil, o osobnostech české hudební scény (včetně těch nejzářivějších hvězd), se kterými spolupracoval.

[Zpět na začátek ukázky](#)

Ukázky kapitol

Píšu o tom, co do mě naprší

P.: „Píšu o tom, co do mě naprší a co do mě nasvítí. Vždycky je o čem psát. Kromě talentu lehce spojovat slova jde o talent pohledu na svět, kolik toho člověk vidí a cítí. Já vnímám skoro všechno, co je kolem. Tykadla vnímání jsou od probuzení do usnutí zapnuta. Nikdy si nic nezapíšu, když to v mozku zajiskří, a to se pozná jako píchnutí u srdce nebo závrať, tak vím, že to prošlo hlavou. Často se mluví o inspiraci, ale já za ta léta stále nevím, co to je. Snad lepší nebo horší vlnění v ovzduší, lepší nebo horší soustředění... Verše nikdy nevyjadřují mé bezprostřední zážitky, protože nerad bych byl deníčkářem svých i cizích šťastných či smutných lásek. Každá věc se musí nechat uležet a určitě se v pravý čas objeví. Jakýkoliv kumšt nutně zobecňuje, i já musím zobecňovat. Ke mně tedy inspirace přichází z uleželých zážitků. Jsou textaři, kteří kladou důraz na zapamatovatelný slogan, protože ho zpěváci dokonce vyžadují. Můj přístup k psaní je literární. Používám metodu literární stavby, kde se píseň vyvíjí jako mikrodrama. I když mě třeba nějaký ten slogan napadne, zpravidla od něj nezačínám. Většinou mě text odnese myšlenkově úplně jinam a slogan se nehodí. Víím, jak je těžké udržet vizi ve stejné vůni. Já píšu vlastně takové nekonečné příběhy. Pouštím z uzdy svou intuici. Pro mě je psaní objevování věcí a vztahů a domnívám se, že to může zajímat i jiné lidi. Chci pořád na něco přijít. Nemám rád popis a takové ty polopatické příběhy. Spíš zkratky, vnitřní obrazy a druhé až třetí plány. Prostě mi jde o to, zachytit slovem, co se jinak nezachytí. Něco, co visí ve vzduchu, ty to cítíš a dovedeš to slovy uvést do chodu, takže si to ještě někdo jiný uvědomí.“

M.: K těm sloganům a Pavlově přístupu ke psaní se dost výstižně vyjádřil Karel Gott. Přečtu vám, co řekl do knížky textů Jasná zpráva, která vyšla k Pavlovým pětadesátinám: „Textaře já dělím na hitmejkry, jakým byl Jirka Štaidl – specialista na slogany, dále na romantické básníky typu Zdeňka Borovce, a pak na textaře – filozofy... A to je Pavel. Umí samozřejmě taky všechno, ale někdy mi připadá, že ani nechce. Že šel v textech do hloubky, používal metafory a nekrotil svou obraznost, to mu bylo spíš k neprospěchu – ubíral si tím na vlastní síle mezi těmi, co dodržovali hitová pravidla. Jeho texty totiž nebyly většinou na první dojem jasně čitelné, muselo se nad nimi přemýšlet a to je cesta proti hitu. Ale všichni jsme je do svých repertoárů rádi a hrdě zařazovali, protože to byla skoro vždycky vysoká kvalita.“

[Zpět na začátek ukázky](#)

Bez ženských to nemá cenu

P.: „Dostat dar Umění a Lásky stojí za jakoukoliv obět'. Naštěstí jsem problémy s nejkrásnějším z lidských citů nikdy neměl a neřekl bych, že byla někdy doba, kdy se mi líbily ženy míň nebo víc. Fakt je, že v Praze byly dívky vždycky velice krásné, měly fantazii, inspiraci a taky zručnost, takže vzdor bídě, která tady byla, si mohly dovolit chodit výstředně oblékané. Pamatuji se, že když jsem chodil do tanečních, tak si holky pomáhaly ve své garderobě okenními sítěmi proti komárům. To určitě nikde na světě neznají. Myslím, že dodnes, pokud jde o dívčí krásu, tady působí nějaký genius loci. Jen mám trochu obavu, že dnes je ten zevnějšek přešlechtěnější než vnitřek. Nechci srovnávat nesrovnatelné, my jsme nemluvili čtyřmi jazyky a neobjeli celý svět, naše dozrávání mělo jiné kouzlo.

Byli jsme kultivovanější, ve čtvrtek jsme stáli fronty na knižní novinky, vzájemně jsme si dávali přečíst, co jsme napsali, věděli jsme o všem, co se děje. Žili jsme v jakési uzavřené kulturní komunitě, v naší splendid isolation. A k ní patřily i atraktivní dívky. Byla to prostě taková doba. Kdyby se tehdy někde objevil nápis AIDS, tak bychom to pokládali za zkratku nějaké odborové organizace...“

[Zpět na začátek ukázky](#)

Rock byla volba srdce

P.: „Rock, to byla volba srdce a moje štěstí. Rock si mě vybral a já jeho. Měl jsem rád tu avantgardní hudbu, která útočí a klade otázky. Rocková muzika se ptá, informuje, někdy dává i odpověď. Je zápisníkem své doby, dne, ukazuje svět jaký je, se vším dobrým i horším. Rock – to je vlastně názor a víra. Je zákonité, že text, má-li být pravdivý, nemůže být vždycky jen příjemný. Rock není hudba odpočinková, ale naopak provokující. Rockové texty jsem psal už pro svoji první kapelu, kterou jsme založili s Mikim Veselým v padesátých letech. Miki byl asi první v Praze, který něco o rockenrolu věděl, jeho anglicky mluvící matka ho důsledně k téhle muzice vedla. Následovaly Sputnici, Matadors, Flamengo, Framus five... a pak jazzrockové a artrockové skupiny, pro které jsem psal ucelené projekty.

Celý život jsem psal básničky a tady se otevřel úžasný prostor pro spojení poezie s hudbou, z které jsem cítil něco jiného než z běžné populární hudby i z ostatního rocku: odlišnou harmonickou stavbu a jinou filozofii, kterou rozsáhlé hudební plochy umožňovaly zvukem i slovem vyjádřit. Tvorba skupin se dost často blížila jazzu nebo moderní vážné hudbě.

Jakmile jsem si našel v těchto žánrech vnitřní logiku, mohl jsem k nim hledat adekvátní poetiku.“

J.: Pavlova výjimečná obrazotvornost a představivost, to všechno mě vždycky znovu okouzluje. Stačí jen jmenovat názvy písní: Milenci před Pollockovým obrazem, Sen o snu, Chór minulých nohou v průchodu Pasáž, Zátíší peronních lístků, Vina křídel...

M.: Tohle všechno vzniklo v době tvrdé normalizace. Tehdy jsem na Pavlovi pozorovala, že je nějaký posmutnělý, bez nálady, až z něj vypadlo, že neví jak dál... „V rozhlase visí na nástěnce cedule nevysílat Vrhu, a zakázky, co dostávám ze Supraphonu, jsou bezbarvé popiny pro interprety, které neznám a talent tam taky nevidím.“ A pak ještě řekl, že nejradši by se zabýval jazzrockem a artrockem, ale za to by od OSA nedostal nic, protože tenhle „menšinový žánr“ ani nebudují a tudíž za něj neplatí ani korunu. Jeho talentu jsem věřila a tak jsem řekla, že přece vydělávám, ať se netrápí a dělá to, co ho baví. Že to nějak dopadne. A dopadlo. Byla to éra, kdy vzniklo několik autorských alb z textů pro Bohemii, Mahagon, Synkopy, Blue Effect, S.L.S., Citron... a vytvořil osobitou rockovou poetiku. Tímto způsobem nikdo nepracoval – to bylo právě takové to prokopnutí výlohy... Skladby z dávných alb se hrají pořád, neboť staří rockeři se obklopili mladými hráči a ti je předávají svým rockovým fanouškům. A to je přece skvělé!

J.: V Pavlových rockových textech létají kleeovští žlutí ptáci, sám si přeje mít oči dvou Piccasů, štětce Vincenta van Gogha podlehnou úkladům, z nočního stropu zná Goyovy hrůzy... Z toho je patrné, že měl neobyčejně silný vztah k výtvarnému umění...

[Zpět na začátek ukázky](#)

Alkohol mi víc dal než vzal

P.: „Alkohol, to je živý subjekt, který je milován, stejně tak je nenáviděn. Valím ten sisyfovský balvan už po mnoho let před sebou, a kdybych to měl vyhodnotit, tak platí, že s alkoholem by nebylo nic, ale bez pití by nebylo ani to. Alkohol sytí emocionální inteligenci, zvyšuje viditelnost, kapka rosy je průhlednější, smutek je hlubší... a jsou to stavy opravdové i neopravdové. Alkohol se proměňuje jako každá ženská, začne jako dáma s šarmem k zulíbání, až se z ní stane polednice. Všechno, co jsem napsal, je uděláno natvrdo za střízliva. Ale kdyby se mezitím neodehrály ty eskapády, tak by nic nevzniklo. Obojí má souvislost a oba stavy k sobě nutně patří, a vděčím jim za mnoho. Alkohol mi víc dal než vzal, pro mě to byl každopádně rentabilní podnik. Uvádí mě do prostředí, kde se něco děje, něco jiného vidím a něco jiného si myslím. Mění psychiku, působí dobře na abstrakci a dokonce v prvních momentech dává dohromady krásné formulace.“

V.: Hluboká filozofie, nic jiného bychom od Pavla ani nečekali a nic na tom nemění ani fakt, že se týká jeho „celoživotního kříže, o kterém často přemýšlí, je jím fascinován i týrán, ovládá ho a stejně ochotně mu podléhá, asi jako Giacomo Casanova ženám“, jak téma krásně charakterizoval Pavlův přítel a novinář Jaromír Tůma. Nicméně my ženy to s bohémskými pijáky nemíváme snadné...

[Zpět na začátek ukázky](#)

Moje Praha

P.: „Praha je jedno velké divadlo, kde se každý, kdo do ní vstoupí, anebo se jí jen dotkne, stává zároveň spoluautorem, hercem i divákem jednoho mnohohrstevnatého a nikdy nekončícího dramatu. Praha je jednou uspěchané, šedé všednodenní představení, které ani tomu nejpozornějšímu neodhaluje žádná ze svých tajemství, natož krás, a jindy zase přepestrým gala show, na něž se ke slavnostním kulisám hodí sváteční šaty. Praha je i hudba, kde se vznešené pozounové fanfáry mísí s agresivním zvukem rockové kytary. Praha je také obraz malovaný románským, gotickým, renesančním, barokním i kubistickým malířem na jedno monumentální plátno zároveň. Praha je próza zabydlená neskutečně skutečnými kafkovskými postavami. Praha je i báseň vnímaná očima, srdcem a podrážkami stále se vracejících a okouzlených chodců.“

V.: Kdyby Woody Allen kromě filmu Půlnoc v Paříži chtěl natočit i Půlnoc v Praze, tak bych mu doporučila Pavla jako průvodce. Určitě by mu říkal: Kopule Obecního domu vám ukazuje secesní prs... nebo – Na jehlách věží Týnského chrámu ty dvě zlaté makovice, nebo – Ty kulisy domů v cukrářských barvách rozsvícené předjitřním sluncem...Pavel měl Prahu, kde fluidum staleté kulturnosti dýchá z každé druhé zdi, jak skoro recitoval, moc rád. Byla pro něj nejhezčím městem na světě, srdeční a zároveň životní čarou na dlani...

Chtěl bych tě políbit
A ty jsi z kamene
Chtěl bych se zavěsit
Do tvého ramene
A být s tebou sám
Jako s knihou
Jako s dívkou snivou
Až poslední hvězda
Vyjde tvými ústy
Přijdu tě probudit
Tebe Má Praho

J.: Když jsem četla Pavlovu knihu o Praze, jako bych to město s Pavlem prožívala znovu. Stačilo jít od Rudolfiny přes most a už mě provázela slova: Mosty jsou spony do vlasů z bezedné šperkovnice Prahy, kterými Čas – dárce, bez ohledu na cenu a rád, ozdobil vlasový ohon Vltavy. Takový oblouk slov je jako poetická duha nad Vltavou, kterou Pavel nazýval velkou dámou, co se nechává česat...

[Zpět na začátek ukázky](#)

Seznam textů písní u kapitol

Jaký jsem

Mám rád svět věcí – Můj věk – Šaty z šátků – Čas – Já a můj svět – Za špetičku let – Jako déšť – Jako za mlada – Díky vzdávám – Jámy – Poslední Hemingwayova fotka – Hledám vlastní Já – Svý přání znát – Jména – Sem tam – Teď k sobě ležíme zády – V různomodrých baladách – Žij dál! – V tichu je mi fajn – Já neříkám... – Být křídlem – Víím co nesmím – Narozeninový činely – Jsem účastník – Buďme si vzácní – Ať vane dál... – Muži se nevracejí – Blues o staré štěnici

Píšu o tom, co do mě naprší

Co je vůbec v nás – Vážky – Zní nové Haleluja... – Kde jsou honoráře – Úspěch – Mlýnské kolo v srdci mém – Je tu doba dešťů – Zátíší peronních lístků – Věž tónů a slov – Moje noční filmy – Toulka je oblá – Život se s chlapem pronese – Hloupej dává... – Bloudím pasáží – Přes čtyřicet – Šíleně elektrický Město – A co tvůj obraz? – Rovnováha – Střední Věk – Vzpomínkám daň splácím – Šaty z duhy – Pán v bílém – Svět se zbláznil – Cinkni mincí – Donna Maria – Mám ráda cestu lesní – Nezvalovský blues – Občasná pánská jízda

Bez ženskéjch to nemá cenu

Lampa – V Lásce nejsou mapy – Karty mi nelžou – Jablko Lásky – Mrs. Applebee – Dáma při těle – Měděnkou lásku šatíš – Hollywoodové sny – A já tě závidím – Dávám kabát na věšák – Vůně ženy – Chci tě mít – Ženský, to jsou Andělé – Žena v okně – Líp se loučí v neděli – Neznámé zálivy – Říkej mi... – Pouhý den... – Osmý den – Dámskej mejdan – Náhlá loučení – V klopě růži (Jdeš vítězný) – Bůh ví – Co mi brání (Já a Chanel 5) – Jasná zpráva – Kdybych já byl kovářem – Máš na boku chmýří – Divoká Růže – Hledání

Rock byla volba srdce

Hemingway – Kdybys měla místo hlavy – Jsou dál jsou – Vanessa – Milenci před Pollockovým obrazem – Loučení s Cizinkou – Pro rány boží – Zmoudření babím létem – Chór minulých nohou v průchodu PASÁŽ – Ztrácím svou tvář – Rocková operace – Holubí Dante – To máš tak najednou – Televizní počasí – Slunečnice pro Vincenta van Gogha (Prosvícení, Předzvěst, Neúnosnost) – Snad jednou ti dám... – Přímký – Pohled z hor – Křídlení (Prolog) – V stínu kapradiny – Až se vrátí Rokenrol – Myslím teď na tebe – Hůl v slunečních hodinách – Srdce – Jedeme dál – Tak mi pomoz – Všemocní noci a souzněním

Alkohol mi víc dal, než vzal

Hlad je jen žízeň v převlecích – Automat Strach a výčepní Hrůza – Jája od Fleků – Deprese – Má vina – Je prázdný – Blues pro barmanku „U Brázdů“ – Vem d'as tu ženskou – Anděl mi křídla dá... – Reduta blues – Co mi chybí – Ten kluk – Ještě šnyt... – Fána Vánek – Já mořem plul – Tak dej mi napít – Ten můj se toulá rád – Boj s Andělem – Shane – Nechci tě – Krásně sám – Mám lásku k horám... – To je liják

Moje Praha

Jak Praha ty jsi krásná – Namále má (Město) – Čas je relativní – Václavák – Blíženci – Za zvuku harmonik... – Už zrezly bezy – Něžná – Starej obličej za kytka – Vltava – Party – Prokletej ráj – Labutě – Lásky je zdá se míň... – Husy a jeřabiny (Ten podzimní čas)

Pozdní přátelství

Modrý samet – Ať Láska křídly mává – Víra – Bílá záře – S Muzikou – Všechno právě teď je jen – Ty jsi můj zvláštní Anděl – Sentiment – Ave Maria – Z dotyků se skládá obraz žen – Jen já vím – Stejskání – Dobré roky to jsou – To je den – Hrdost koně ve mně zlom – Boubel – Archanděl Chamiel – Vám – Jsem tvůj tichý pacient – MODI – Dotek lásky – Chyba lávky – Etiketa – Svatební smlouva – Já se kaji – No tak jezte koláče – Jakej ten Císař bejval chlap – Elita – Já píši vám – Žebrácká hymna – Píseň královského pluku – Nic jako člověk – nic jak král – Paříž – Slibuji

Cesta za rockovým románem

(básničky) Prošel tu Anděl – Můj Ahasver (část) – Mizející Praha – Dva lachtani na olympiádě – Ocelot – O dospělosti – Cukrárny – Noční meditace – Blues a Klezmer – Motto

[Zpět na začátek ukázky](#)

Recenze

Xantypa – leden 2015 (autor: Milica Pechánková)

Lávka do nebe

Byl to jeden z těch vzácných večerů, které si chce člověk nadlouho uchovat v paměti. V pondělí 20. října se v klubu Lávka konal křest knihy s názvem *Básník na pěti linkách*. Se svými přítelkyněmi – Janou Černou a Věrou Slukovou-Markovou ji napsala a do jisté míry jako zajímavou a originální mozaiku sestavila vdova po textaři Pavlu Vrbovi – Marie Vrbová. Já vím, slůvko vdova zavání tryznou, ale chyba lávky. Na Lávce, kde bylo „vyprodáno“ do posledního místečka, to vonělo pohodou. Sešli se tu Pavlovi přátelé, „lidé od fochu“, tedy zpěváci, muzikanti, skladatelé, autoři, ale i novináři a obdivovatelé, zkrátka všichni ti, jimž Pavel Vrba – textař, básník, milovník života a tulák po hvězdách, dodnes chybí. Na minipódium, kam se sotva vešli Martina Jandová s Milošem Skalkou – průvodci křtem – se vystřídal Lešek Semelka s art-rockovou skladbou nazvanou prozaicky *Píseň pro Pavla* a zazněly Vrbovy písňové texty v interpretaci Leony Machálkové, Petry Janů, Petra Jandy a Oldřicha Veselého.

Z každého vystoupení byl cítit osobní vztah a každá píseň byla pozdravem a poděkováním tam někam nahoru. A i když selhala technika a Petra Janů zazpívala a capella (mimochodem, kdo umí, umí), mělo to všechno dohromady punc jedinečnosti a neopakovatelné krásy. Znovu jsme si jasně uvědomili, že Pavel Vrba byl básník a autor poetických textů s příběhem. O tom nás přesvědčil i Michal Pavlata, herec pražského Činoherního klubu. Recitoval jeden z bezmála dvou tisícovek písňových textů, podepsaných jménem Pavla Vrby, a „my táli jak svíčka, s tou dámou při těle“ a smáli se překvapivé interpretaci slavné písně, která měla nejen jiné frázování, ale docela jiné ladění, než jaké nám zní v uších hlasem Petra Spáleného.

Pak už přišel Juraj Heger (ano, je tam příbuzenský vztah s Hanou Hegerovou) majitel a ředitel vydavatelství Sloart v jedné osobě i trojice autorek. Bouchlo šampaňské a knížka, která i svým vzhledem a záložkou připomíná časy, kdy ještě čtení šustilo obracením stránek, se vydala na cestu za čtenáři. Všichni jsme si přáli, aby byla šťastná a nutno dodat, že k tomu má všechny předpoklady.

Autorky si daly práci a nejprve shromáždily a následně vybraly a sestavily do tematických celků Pavlovy publikované i nepublikované vzpomínky, názory, postřehy, vyprávění, která nesou punc jeho jedinečnosti. Ony pak komentují jeho výroky, dokáží je ukotvit v čase, zarámovat ze svého zorného úhlu. Každá kapitola, která i v názvu má „Pavlův slovník“ (*Bez ženskéjch to nemá cenu, Rock byla volba srdce, Alkohol mi víc dal, než vzal ad.*) je zajímavě doplněna písňovými texty, které vybral a uspořádal právě hudební publicista Miloš Skalka. Ten si hned v úvodu povzdech, že „výběr byl v tomto případě svízlel“. Pavel Vrba prostě uměl. Měl encyklopedické znalosti, bohatou češtinu, fantazii a schopnost sdělovat v obrazech to, co jeho samotného zaujalo, což byla hodně pestrá paleta témat. Nebyl ekvilibristou s lacinými slovíčky. Byl tvůrcem poetických sdělení, což neplatí jen o písních, ale i o knihách, které napsal. Najdete tu i fotky vonící životem, spíš momentky než líbivá foto, diskografii a jako třesničku na dortu i „cédečko“, které ani zdaleka nemůže postihnout to obrovské množství domácích interpretů, kteří mu stáli za to, aby pro ně napsal, text, vždycky tak trochu „na míru“.

Začala jsem si v knížce listovat už na Lávce, kterou budu mít s Pavlem Vrbou spojenou už jednou provždy. Slavíval tu své „kulaté“ narozeniny a bylo ho tu vždycky plno. Tentokrát chyběl. Dala bych ale ruku do ohně, že se na nás díval, se sklenkou červeného v ruce, od nebeského baru a byl patřičně pyšný na Bystrou – tedy svoji Marii, která to všechno zorganizovala. Konečně jako vždycky. Určitě se královsky bavil, a ti, co tam nahoře naslouchali jeho komentářům, jistě taky.

***

Lidové noviny – 5. prosince 2014 (autor: Marta Švagrová)

Byla jeho třetí ženou a fakt, že spolu vydrželi mnoho let, až do Pavlovy smrti, nepochybně potvrzuje Mariinu neobyčejnou trpělivost, toleranci, empatii, zkrátka lásku. Každým odstavcem ostatně Marie Vrbová tuto svou (od)danost potvrzuje v knize, kterou po smrti svého muže s přispěním dvou kamarádek sepsala.

Využila vlastních vzpomínek a všeho, co s ním prožila, u čeho byla (tedy skoro u všeho podstatného, čím žil a co vytvořil), a když zjistila, že pouhá vyprávěcí forma neodpovídá její představě o knížce Pavlova života, zvolila částečně fiktivní rozhovor s ním. Či lépe – rozmluvu čtyř zasvěcených. Ten hlavní z nich už nežije, zanechal však mnoho zveřejněných rozhovorů, poznámek, sbírek a především písňových textů pro všechny důležité osobnosti zdejší populární hudby. Proto kniha Pavel Vrba – Básník na pěti linkách, která je společným dílem Marie Vrbové, Jany Černé a Věry Slukové-Markové (vyd. Sloart), působí celkem autenticky.

Výhodou takového pojetí je možnost dobrat se okolností, jež provázely Vrbovu tvorbu, pohnutek jeho občasných úletů a připomenout podmínky, v nichž se v minulém století v této zemi tvořiví lidé na „volné noze“ pohybovali. Chtělo by se říci, že jde o pohled objektivní, to však neseď – nutně jde o subjektivní svědectví blízkých, tedy laskavé a chápavé, nicméně hodně zblízka informované. Každou kapitolou se však prolínají texty, které čtyřdialog doplňují nebo potvrzují, a bonusem je duální disk CD/DVD s písněmi méně známými či frekventovanými a medailonem Pavla Vrby Můj Ahasver. V duchu Vrbova motta „*Rád prohrávám, ještě radši vyhrávám.*“ budiž po přečtení knihy řečeno, že jedno Pavlovo vítězství je jednoznačné: jeho žena Marie.

[Zpět na začátek ukázky](#)

Jiří Hlaváč (profesor AMU)

...s Pavlem jsme se potkali díky našemu společnému zájmu o kumšt a život. Nikdy jsme spolu nemluvili o klarinetu, či klarinetistech a já ani nevěděl, že byl Pavel „štymkolegou“. On zase jistě netušil, že mojí druhou kolejí je poezie a literatura, ale tak už to bývá. Vaše knížka je pravdivá, poctivá a chytrá a Pavel je jistě tam nahoře, spolu s kamarády, moc spokojený a šťastný. Ze střípků vyprávění se vám povedlo udělat barevnou mozaiku, která Pavla ukazuje v neobyčejně lidském světle, a myslím, že ho dokonale přiblíží i lidem, kteří ho osobně neznali, tedy že to bude přitažlivé i pro obyčejné čtenáře, což je pro knížku taky hodně důležitý. A nejvíc se mi líbí ten titul: Básník na pěti linkách – má skrytou myšlenku a odpovídá přesně charakteru Pavlova psaní.

***

Jitka Fialková (Hudební knihovna)

Hezký večer, paní Vrbová,

zdravím Vás a musím Vám psát, protože jsem dočetla knihu Básník na pěti linkách a chci Vám poděkovat za její vydání. Je skvostná! Čte se skvěle. Ani snad nemohu mluvit o čtení. Po pár řádcích jsem měla pocit, že s Vámi všemi sedím u stolu a Vy krásně vyprávíte. Tolik zajímavého. Vzpomínky perfektně navazují na výpovědi Pavla Vrby. Krátké úvahy a názory, které jste společně s kamarádkami vybraly, vedou k zamyšlení, co je v životě důležité, jak se proměňuje doba a my s ní. Mnoho písňových textů Vašeho manžela mám naposlouchaných, ale teprve ve chvíli, kdy jsem si je četla v klidu v knize, jsem doznala jejich hloubku a musím se jeho práci víc a víc obdivovat. Je výborné, že je každá kapitola texty zakončena (navíc tematicky). Zaujala mě zvláště kapitola Moje Praha. Ráda bych si přečetla knihu Praha – kaleidoskop velkoměsta, pokud se k ní dostanu. Také jsem netušila, že psal básničky pro děti. Ty, které byly do knihy vybrány, se mi moc líbí. Děti mých přátel určitě seznámím s Medvědí knížkou. Spoustu jsem se toho o Pavlu Vrbovi dozvěděla a těším se, že jeho tvorbu a myšlenky poznám ještě lépe. Ke knize Básník na pěti linkách se brzy vrátím a jsem si jistá, že při čtení objevím něco dalšího, co mě zaujme a co si poznamenám. Teď ji ovšem půjčím mé mamince, která je na ni zvědavá.

Knížka Charlotta, kterou jste mi věnovala, je kouzelná. Měla jsem ji přečtenou hned. Nečekala jsem, že se nebude jednat jen o „klasické“ básničky, ale půjde i o dialogy. Moc krásné! Nelze než souhlasit, že Charlottka nebyla v životě Pavla Vrby obyčejnou psí společnicí, ale velkou psí dámou, která mu stála věrně nablízku. Básničky musí potěšit každého, kdo vytvořil ze svého zvířecího mazlíčka člena rodiny.

Mnohokrát děkuji za obě knihy a budu nedočkavě vyhlížet další, kterou chystáte.

[Zpět na začátek ukázky](#)

Ivo Dašek, Švýcarsko

...Je to výborně udělaná publikace, která může být prvotřídním vzorem pro podobné dokumenty. Texty písní, rozhovory tvé jakož i tvých spolupracovnic, vzpomínky na společný život a setkání jsou poutavé. Netušil jsem, že Pavel napsal stohy básní, textů k písním a článků.

Vynikající je rovněž originální grafická úprava textů a fotografií, které mně připomněly nejen Pavla, ale i řadu uměleckých osobností. Na knížce jste musely dlouho, pilně a usilovně pracovat, uspořádat tak rozsáhlý dokumentární materiál si vyžádá mnoho času.

Gratuluji vám třem ke zdařilému dílu, obsáhlému dokumentu nejen o Pavlovi, jeho životě a době, ale i jeho rozsáhlém literárním díle.

***

Daniela

Ahoj Věruš,

...Vím, že jsi byla blízkou přítelkyní manželů Vrbových, ale o Pavlu Vrbovi jsem měla jen povšechné povědomí. Upřímně, knihu jsem začala číst s tím, že ji jen přelétnu. Nicméně, zaujala mě natolik, že jsem ji na třikrát přečetla celou. Bylo to zajímavé vyprávění a já jsem díky ní poznala a objevila člověka nesmírně nadaného, vzdělaného a moudrého. Myslím, že Ti mohu přiznat, že jsem Ti Tvé letité přátelství s ním i trochu záviděla...

Díky výběru textů k písním, který p. Skalka udělal, jsem dodatečně zjistila, kolika textů známých písní byl autorem. I když nejsem fanda poezie, s velkou radostí jsem si připomněla řadu písniček, které jsem si i před mnoha lety psávala do notýsku.

Také se ráda zmíním o mém osobním, drobném zážitku, který jsem měla díky knížce. Před časem jsem si koupila dvoucédéčko Petra Nováka a moc mě zaujala píseň Vanessa, kterou jsem do té doby neznala, a které jsem se po nějakou dobu nemohla nabažít. Nejenže má krásnou melodii, ale právě text byl úžasný a já jsem si myslela, že je od Petra – no, autor byl identifikován až nyní! Má-li někdo „zkušenost s alkoholem“ (v mém a myslím, že i ve Tvém případě zprostředkovaně díky mužům!) musí tu píseň prožít až do dna. Doufám, že už sis ji poslechla. A v souvislosti s touto písní jsem zjistila, že je stejný text v knize uveden ještě jednou pod názvem Deprese, jen s malou změnou v prvním verši!

Výběr písní na CD mě nezaujal, ale moc se mi líbilo DVD Ahasver – jen jsem místy měla problém panu Vrbovi rozumět, měl zvláštní způsob mluvy.

Každopádně mě knížka obohatila a jsem moc ráda, že vznikla. Takže děkuji všem autorům a přeji vše dobré.

[Zpět na začátek ukázky](#)

Marie Zapletalová

...Knihu o Pavlovi pořád čtu. Nepatří k těm, které přečteš a odložíš. Je v ní tolik z něho, jeho výstižné, pravdivé a moudré zvláštní verše nedovolí čtenáři na ně něho zapomenout. Je to úplně nejvíc, cos pro něho udělala... Za knihu moc děkuji.

***

Tvoje Jiřina a Lád'a (Holubkovi)

Marie,

knihu jsem přečetla jedním dechem. Moc se vám to povedlo! Je to čtivý, pravdivý, krásný i smutný.

Je škoda, hrozná škoda, že Pavel odešel. Mohl toho ještě tolik napsat! Bezedná studna vědění, citu a umění se vyjádřit!

Už to řeklo i napsalo mnoho chytrých lidí a já s nima souhlasím. Druhý Pavel už nikdy nebude!

Moc ti děkuji za knížku s věnováním (stejně bych si jí koupila), ale že jsem ji dostala v bytě, kde také vznikala a kde Pavel žil, má pro mě velkou cenu. Ke knížce i k textům písní se budu ráda vracet.

Z Pavlových hovorů se toho člověk tolik dozví! Já jsem třeba byla hrozně překvapená, když jsem loni četla „Yvettu“(Simonovou), kolik významných umělců tady vystupovalo díky panu Spurnému v údobí prvních třiceti let dvacátého století. Ema Destinová, Artur Toscanini, Richard Strauss. Enrico Caruso, Maurice Chevalier, Josephine Bakerová a další a další. O tom se nikde nepsalo. Pár jmen jsem slyšela při hovorech v hudební kavárně ve Varech, a od svého houslisty, ale pak už nic. Kolikrát teď, když je reklama světového umělce na jeho vystoupení v Praze, si říkám – zaplat' Pán Bůh, že jsou ti komouši pryč!

Marie, měj se moc hezky a vrhni se ještě alespoň na jednu knížku.

[Zpět na začátek ukázky](#)

Jarmila Vyroubalová

Ahoj Marie,

nemohu ti neposlat dopis, který jsem dostala od asi tak pětaosmdesátileté paní z Třebíče, kolegyně Irmy Slukové, její tchýně, na téma naší knihy. (Věra)

Dobrý večer, paní magistro! ... Zatím jsem si poslechla asi polovinu písni na CD a shlédla celou druhou stranu... Musím konstatovat, že se vám dílo povedlo. Vystavěly jste krásný památník ušlechtilému člověku, obdařenému nadáním a pílí, jehož dílo dokáže oblažit nejen přítomné lidičky, ale ještě další generace. A právě v tom spočívá genialita některých z nás. A vy jste měly to štěstí účastnit se jeho života. A Mistr Vrba s velkým M měl to štěstí potkat svoji ženu Marii, která mu nejen rozuměla, ale ho milovala a dopřála mu svobodu tvorby, ale hlavně svobodu žití, což je k jakékoli tvorbě naprosto nezbytné, takže se na jeho úspěších podílela a proto díky patří i jí. A je krásné, že jste svou kamarádku Marii při sestavování knihy podpořily svými krásnými vzpomínkami. Proto i vám patří díky. A celé je to pro mne dojemné. A těším se na čtení, i když bude často přerušováno pro slzy. Přeji pěkné dny a podle pana Zákopčaníka „slunce v duši“!

***

Ríša (Bergman)

Maruško, dočetl jsem knihu o Pavlovi, dodíval se na medailon a jsem z toho smutnej, ale zároveň šťastnej, protože vím, že Pavel je, jen ztišil hlas, jenom se zase někde toulá a směje se, že nevíme kde...

Často na něj myslím, moc často. Díky za krásnou vzpomínku...

[Zpět na začátek ukázky](#)

Michaela Lažanová

Při čtení a procházení knihou se připojuji k dýchánku a také rozmlouvám s milým Pavlem. Vidím ho, díky nádherným fotkám, slyším ho, díky autentickým citacím, zpívám ho, díky skvělému výběru textů, jsem s ním.

Jako by tu Pavel byl, vyprávěl, smál se, provokoval.

Neodešel.

Vyprávění tří žen s tímto Mužem přenáší do dnešního světa spoustu světla, radosti, humoru a moudra. Díky této knize jsem provázena životem člověka, s nímž jsem měla tu čest setkat se osobně, ale nestihla jsem ho poznat tak, jak bych si přála. Při četbě knihy Básník na pěti linkách nahlížím do hlubin a zákoutí jeho života a skládám si tak Pavlovu osobnost podrobněji.

Děkuji Marie, Jano a Věro, že jste mi toto setkání umožnily.

***

Jiřina (Fikejzová)

...Marie, knížka, kterou jsi věnovala Pavlovi, je skvělá. Není jen na jedno přečtení, budu se k ní vracet. Díky.

***

Jirka Tušl

Milá Majko,

knížka je excelentní. Papír (křída), grafika, řazení textů i fotky jsou ukázkovou prací knihařiny. Gratuluji a děkuji, že jsem drobným podílem mohl přispět. Křest byl také bez chybičky. Pavel měl tam nahoře jistě velkou radost...

[Zpět na začátek ukázky](#)

Petr Novák (z Fanklubu Petra Nováka)

Dobrý den,

mnohokrát děkuji za možnost zúčastnit se křtu Vaší knihy. Prolistoval jsem ji v metru cestou na Černý Most a přiložené CD jsem pro změnu poslouchal v autě posléze cestou domů do Mnichova Hradiště. Poznal jsem díky tomu méně známé texty Vašeho manžela. A naopak z knihy jsem zjistil, že o jeho autorství některých notoricky známých textů jsem neměl tušení...

***

Helena Čechová

...Řekla jsem si před spaním, že si knížku budu číst hezky pozvolna, po kouskách – leč chyba lávky! Začetla jsem se tak, že spát jsem šla až někdy kolem třetí. Zhltna jsem to tedy na jedno posezení. Samozřejmě jsem nestihla přečíst to i se všemi Pavlovými texty – ty nejdou (a ani by se neměly) číst najednou, vyžadují klid, aby měl člověk čas na přemýšlení o nich. Ale to povídání o Pavlovi je fakt krásně čtivý.

[Zpět na začátek ukázky](#)